

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 02.06.2004, sp. zn. 29 Odo 306/2002, ECLI:CZ:NS:2004:29.ODO.306.2002.1

Číslo: 62/2005

Právní věta: Věřitel dlužníka - právnické osoby v likvidaci se může úspěšně domáhat prohlášení konkursu na majetek dlužníka pro úpadek formou insolvence (§ 1 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů) bez zřetele k tomu, že takový dlužník je ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 tohoto zákona povinen podat návrh na prohlášení konkursu na svůj majetek, jen je-li předlužen (§ 1 odst. 3 uvedeného zákona). Vstup dlužníka - právnické osoby do likvidace a skutečnost, že likvidátor bez zbytečného odkladu zahájil kroky směřující k likvidaci, může mít při úvaze o úpadku dlužníka význam jen za předpokladu, že dlužník se dostal do prodlení s placením splatných pohledávek svým věřitelům pouze proto, že vstoupil do likvidace, ve které řádně a včas pokračuje.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 02.06.2004

Spisová značka: 29 Odo 306/2002

Číslo rozhodnutí: 62

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Konkurs

Předpisy: § 1 odst. 2 předpisu č. 328/1991Sb.
§ 1 odst. 3 předpisu č. 328/1991Sb.
§ 237 odst. 1 písm. c) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 241a odst. 3 písm. c) předpisu č. 99/1963Sb.
§ 3 odst. 1 předpisu č. 328/1991Sb.
§ 70 odst. 3 písm. c) předpisu č. 513/1991Sb.
§ 75b odst. 3 písm. c) předpisu č. 513/1991Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

V r c h n í s o u d v P r a z e u s n e s e n í m z e d n e 1. 3. 2002 p o t v r d i l u s n e s e n í z e d n e 24. 5. 2001, j í m ě K r a j s k ý s o u d v P l z n i p r o h l á s i l k o n k u r s n a m a j e t e k d l u ž n í c e. O d v o l a c í s o u d p ř i t a k a l z á v ě r u s o u d u p r v n í h o s t u p n ě, ť e d l u ž n í c e (s p o l e č n o s t s r u č e n í m o m e z e n ý m v l i k v i d a c i) j e v ú p a d k u v e f o r m ě i n s o l v e n c e, n e b o ě j e v d l o u h o d o b ě p l a t e b n í n e s c h o p n o s t i, j e ť s e p r o j e v u j e n e p l n ě n í m j e j í c h s p l a t n ý c h z á v a z k ů v ů č i v í c e v ě ř i t e l ů m, v č e t n ě n a v r h o v a t e l ů B) a C).

Proti usnesení odvolacího soudu podala dlužnice včasné dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) ve spojení s ustanovením § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., namítajíc, že je dán dovolací důvod dle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., tedy, že rozhodnutí

odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci, jakož i to, že - v intencích § 241a odst. 3 o. s. ř. - vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování. Konkrétně dovolatelka uvádí, že uzavřel-li odvolací soud shodně se soudem prvního stupně, že je v úpadku formou insolvence, nemají tyto závěry oporu v provedeném dokazování, respektive potud soud vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování. Dovolatelka je v likvidaci, nicméně její majetek postačuje k úhradě všech jejích závazků, když vlastní i majoritní balík akcií společnosti R. C., a. s., který svou hodnotou převyšuje přihlášené pohledávky. Existenci více věřitelů dovolatelka nezpochybňuje, poukazujíc na to, že potud je ve stejné situaci jako většina jiných podnikatelů podnikajících v maloobchodním prodeji, že však nelze mít za prokázané, že by nebyla schopna po delší dobu plnit své splatné závazky. K pohledávce věřitelky C) dovolatelka - v návaznosti na argumentaci uplatněnou již v předchozí fázi řízení - zdůrazňuje, že tato věřitelka si neoprávněně (inkasním způsobem z účtu určeného ke splácení úvěru) strhávala smluvní pokuty, odměny a pokuty před běžnými splátkami dovolatelčina dluhu, čímž došlo k zásadní změně struktury dluhů. Věřitelka B) sice má vůči dovolatelce pohledávku v řádu několika milionů, ovšem je otázkou, zda vůbec, případně jaká její část, je po lhůtě splatnosti. Konečně, pohledávku věřitele A) dovolatelka neuznává. Soudům obou stupňů dovolatelka rovněž vytýká, že opomenuly možnost, že si může obstarat další prostředky z prodeje akcií společnosti R. C., a. s. Za otázku zásadního právního významu dovolatelka považuje otázku, zda v období počínající likvidace obchodní společnosti, tedy v době zjišťování faktického hospodářského stavu společnosti (v návaznosti na předchozí právní život společnosti), může být pojmově dána insolvence likvidované společnosti, lze-li důvodně očekávat, že všechny závazky likvidované společnosti budou uhrazeny v průběhu likvidace. Podle dovolatelčina přesvědčení není spravedlivé, aby v době počínající likvidace byla k její tíži přičítána určitá časová prodleva s aktivnějším vyrovnaním splatných či nesplatných závazků. V dané souvislosti rovněž poznamenává, že odvolací soud nepřihlédl k tomu, že do doby, než sestaví likvidační účetní rozvahu a zjistí stav majetku a závazků likvidované společnosti, nemůže likvidátor činit - vyjma běžných provozních vydání - žádné jiné platby (tak, aby neupřednostňoval některého z věřitelů). Dovolatelka uzavírá, že v době prohlášení konkursu měla dostatek prostředků obsažených v likvidační podstatě, z nichž by mohla uhradit přihlášeným věřitelům jejich oprávněné pohledávky. Proto požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud nejprve zkoumal přípustnost dovolání, kterou se v případě, že jde o dovolání proti usnesení odvolacího soudu, zabývají ustanovení § 237 až § 239 o. s. ř.

Ustanovení § 238, § 238a odst. 1 písm. b) až g) a § 239 o. s. ř. nezakládají přípustnost dovolání proto, že napadené rozhodnutí nelze podřadit žádnému z tam vyjmenovaných případů.

Podle ustanovení § 238a o. s. ř. je dovolání přípustné také proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto ve věci konkursu a vyrovnání (odstavec 1 písm. a/ o. s. ř.). Ustanovení § 237 odst. 1 a 3 o. s. ř. platí obdobně (odstavec 2).

Dle ustanovení § 237 odst. 1 o. s. ř. je dovolání přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu,

a) jimiž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé,

b) jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil,

c) jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle

písmena b) a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

Ustanovení § 238a o. s. ř. tedy vymezuje přípustnost dovolání proti v tomto ustanovení vyjmenovaným rozhodnutím za shodných podmínek jako ty, jež jsou uvedeny v § 237 odst. 1 o. s. ř., s tím, že omezení formulovaná v ustanovení § 237 odst. 2 o. s. ř. se neuplatní. Již proto, že napadené usnesení je usnesením potvrzujícím a nikoli měnícím, nelze závěr o přípustnosti dovolání opřít o ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. Jelikož nejde ani o případ popsáný v § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. (usnesení soudu prvního stupně o prohlášení konkursu na majetek dlužnice jiné usnesení o tomtéž nepředcházelo), lze přípustnost dovolání v souzené věci dovodit jen závěrem dovolacího soudu o tom, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (srov. k tomu dikci § 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř.).

N e j v y š š í s o u d dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Odvolací soud účastníky poučil, že „Dovolání je přípustné“, ač výše formulovaným závěrům odpovídalo – ve shodě s ustanovením § 157 odst. 1 o. s. ř., ve spojení s ustanovením § 167 odst. 2 o. s. ř. – poučení, podle kterého „Proti tomuto rozhodnutí není přípustné dovolání, ledaže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni, dospěje dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.“ Nesprávné poučení odvolacího soudu o tom, že dovolání je přípustné bez dalšího, však přípustnost dovolání nezakládá; toliko vedlo (mimo jiné i proto, že neobsahuje údaj o tom, v jaké lhůtě a u kterého soudu lze dovolání podat) k tomu, že lhůta k podání dovolání dlužnici doběhla (v intencích ustanovení § 240 odst. 3, věty druhé, o. s. ř.) až uplynutím čtyř měsíců od doručení napadeného usnesení (shodně srov. též usnesení Nejvyššího soudu uveřejněné pod číslem 51/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek – dále též jen „R 51/2003“).

Podmínka, aby ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. šlo o usnesení, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí (zde usnesení) soudu prvního stupně „ve věci samé“, je v daném případě zjevně splněna (shodně srov. k povaze usnesení o prohlášení konkursu opět R 51/2003), přičemž zásadní význam napadeného usnesení Nejvyšší soud spatřuje (a potud má dovolání za přípustné) ve výkladu ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále též jen „ZKV“), co do řešení otázky, zda lze prohlásit konkurs na majetek společnosti, která se nachází na počátku likvidace, s tím, že jde ve smyslu ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř. o právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla řešena.

U dovolání, jež může být přípustné jen podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., je dovolateli zásadně k dispozici jen dovolací důvod uvedený v § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. Z dikce § 241a odst. 3 o. s. ř. k tomu výslovně plyne, že dovolací důvod spočívající v tom, že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování, je účinně uplatnitelný, jen je-li dovolání přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) a b) o. s. ř., popřípadě podle obdobného užití těchto ustanovení (§ 238 a 238a o. s. ř.). Skutkovými argumenty, jež dovolatelka pojila s dovolacím důvodem dle § 241a odst. 3 o. s. ř., se proto Nejvyšší soud jako právně bezcennými nezabýval.

Se zřetelem k době vydání napadeného usnesení je pak pro další úvahy Nejvyššího soudu rozhodný především výklad zákona o konkursu a vyrovnání ve znění zákonů č. 122/1993 Sb., č. 42/1994 Sb., č. 74/1994 Sb., č. 117/1994 Sb., č. 156/1994 Sb., č. 224/1994 Sb., č. 84/1995 Sb., č. 94/1996 Sb., č. 151/1997 Sb., č. 12/1998 Sb., č. 27/2000 Sb., č. 30/2000 Sb., č. 105/2000 Sb., č. 214/2000 Sb., č. 368/2000, č. 370/2000 Sb. a č. 120/2001 Sb.

Jelikož platí, že je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny (§ 242 odst. 3, věta druhá, o. s. ř.), zabýval se Nejvyšší soud nejprve touto částí dovolání, ve které dovolatelka (bez vazby na konkrétní dovolací důvod) odvolacímu soudu (nad rámec shora podané reprodukce) vytýká, že jeho rozhodnutí nerespektuje úpravu obsaženou v ustanovení § 169 odst. 4 o. s. ř. (ve spojení s ustanovením § 157 odst. 2 o. s. ř.). Konkrétně spatřuje dovolatelka pochybení odvolacího soudu v tom, že na prvních osmi stranách rozhodnutí nepřipustně ze spisu opisuje skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy, jakož i v tom, že rozhodnutí je nepřesvědčivé, jelikož odvolací soud v jeho zbylé části citoval jen některá obecná ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání a samotné „jádro“ odůvodnění nemá pro svou všeobecnost požadovanou vypovídací hodnotu.

Způsob, jakým odvolací soud strukturoval odůvodnění svého usnesení, není pro výsledek dovolacího řízení rozhodný. Dovatelce lze dát za pravdu v tom, že písemné vyhotovení napadeného potvrzujícího usnesení (které má 9 stran), vykazuje značný nepoměr mezi těmi částmi odůvodnění, které reprodukuje obsah podání účastníků, obsah spisu a obsah rozhodnutí soudu prvního stupně, a vlastními skutkovými a právními závěry odvolacího soudu (obsaženými jen na straně 9). Na prvních osmi stranách svého rozhodnutí odvolací soud nadto z větší části jen opisuje ze spisu skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy (tak, že je přepisuje z rozhodnutí soudu prvního stupně), takže odůvodnění písemného vyhotovení jeho usnesení není v souladu s ustanovením § 157 odst. 2, věty první, části věty za středníkem, o. s. ř., jež takový postup zapovídá a které s přihlédnutím k § 66a odst. 1 ZKV, k 169 odst. 4 a k § 211 o. s. ř. platí i pro meritorní usnesení odvolacího soudu v konkursních věcech.

Z rozhodnutí je však zřejmé, na jakých skutkových a právních závěrech je odvolací soud založil. Skutečnost, že písemné vyhotovení napadeného rozhodnutí zčásti odporuje ustanovení § 157 odst. 2, věty první, části věty za středníkem, o. s. ř., je sice vadou řízení, při přezkoumatelných skutkových a právních závěrech onoho rozhodnutí však nejde o takovou vadu řízení, jež by mohla mít za následek nesprávnost rozhodnutí ve věci (shodně srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 4. 5. 2004, sp. zn. [29 Odo 257/2002](#)).

Jelikož existence vad, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti, neplyne ani z obsahu spisu, je pro výsledek dovolacího řízení určující prověření správnosti právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Skutkový stav věci dovoláním nemohl být zpochybněn a dovolací soud z něj při dalších úvahách vychází. Mezi nikým nezpochybněná a dovolatelkou potvrzovaná skutková zjištění patří též údaj, že dovolatelka vstoupila do likvidace 4. 1. 2001, tj. v průběhu konkursního řízení, zahájeného k návrhu věřitelky A) dne 15. 9. 2000.

Při úvaze o mezích své přezkumné činnosti dále Nejvyšší soud respektoval omezení, která při meritorním projednání odvolání proti usnesení o prohlášení konkursu na majetek dlužníka na základě návrhu věřitele měla vliv na rozsah přezkumné činnosti odvolacího soudu. Platí totiž, že z hlediska konkursního práva jsou pro takový odvolací přezkum rozhodné jen skutečnosti, které nastaly (vznikly) nejpozději ke dni prohlášení konkursu soudem prvního stupně (srov. § 12a odst. 2 a § 13 odst. 6 ZKV). Jen prostřednictvím těchto skutečností odvolací soud prověřuje závěr o tom, zda byl osvědčen úpadek dlužníka a zda byly splněny ostatní zákonem stanovené podmínky. Ustanovení § 154 odst. 1 o. s. ř. (v dané věci uplatnitelné prostřednictvím § 66a odst. 1 ZKV, § 167 odst. 2 a § 211

o. s. ř.) tím ani pro odvolací řízení není dotčeno (srov. k tomu též rozhodnutí uveřejněné pod číslem 14/1975 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Práva a povinnosti likvidátora společnosti s ručením omezeným, jež vstoupila do likvidace 4. 1. 2001, upravoval (především v ustanoveních § 70 až § 75b) v rozhodné době zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění zákonů č. 264/1992 Sb., č. 591/1992 Sb., č. 600/1992 Sb., č. 286/1993 Sb., č. 156/1994 Sb., č. 84/1995 Sb., č. 94/1996 Sb., č. 142/1996 Sb., č. 77/1997 Sb., č. 15/1998 Sb., č. 165/1998 Sb., č. 356/1999 Sb., č. 27/2000 Sb., č. 29/2000 Sb., č. 30/2000 Sb., č. 105/2000 Sb., č. 367/2000 Sb. a č. 370/2000 Sb.

Z ustanovení § 70 odst. 1 obch. zák. plyne, že je-li společnost zrušena s likvidací nebo zbude-li po zrušení společnosti z důvodů uvedených v § 68 odst. 3 písm. f) a g) obch. zák. majetek, provede se likvidace podle tohoto zákona, pokud ze zvláštního právního předpisu nevyplývá jiný způsob vypořádání jejího jmění.

Podle ustanovení § 72 obch. zák. platilo, že likvidátor činí jménem společnosti jen úkony směřující k likvidaci společnosti. Při výkonu této působnosti plní závazky společnosti, uplatňuje pohledávky a přijímá plnění, zastupuje společnost před soudy a jinými orgány, uzavírá smíry a dohody o změně a zániku práv a závazků a vykonává práva společnosti. Nové smlouvy může uzavírat jen v souvislosti s ukončením nevyřízených obchodů, nebo je-li to potřebné k zachování hodnoty majetku společnosti nebo k jeho využití, nejedná-li se o pokračování v provozu podniku. Likvidátor je oprávněn jednat jménem společnosti též ve věcech zápisu do obchodního rejstříku (odstavec 1). Zjistí-li likvidátor předlužení likvidované společnosti, podá bez zbytečného odkladu návrh na prohlášení konkursu. To neplatí, pokud došlo ke zrušení společnosti podle § 68 odst. 3 písm. f) a g) obch. zák. (odstavec 2).

Ustanovení § 73 obch. zák. pak určovalo, že likvidátor oznámí vstup společnosti do likvidace všem známým věřitelům. Zároveň je povinen bez zbytečného odkladu zveřejnit nejméně dvakrát za sebou s alespoň dvoutýdenním časovým odstupem rozhodnutí o zrušení společnosti s výzvou pro věřitele, aby přihlásili své pohledávky ve lhůtě, která nesmí být kratší než tři měsíce.

Z ustanovení § 74 obch. zák. se dále podává, že likvidátor sestaví ke dni vstupu společnosti do likvidace zahajovací likvidační účetní rozvahu a soupis jmění. Účetní závěrku předcházející dni vstupu do likvidace sestavuje statutární orgán. Nesestaví-li statutární orgán tuto účetní závěrku bez zbytečného odkladu po vstupu společnosti do likvidace, přechází tato povinnost na likvidátora (odstavec 1). Likvidátor je povinen zaslat soupis jmění každému společníku a věřiteli společnosti, kteří o to požádají (odstavec 2). V průběhu likvidace uspokojí likvidátor přednostně mzdové nároky zaměstnanců společnosti, není-li povinen podat návrh na prohlášení konkursu (odstavec 3).

Podle ustanovení § 1 odst. 2 ZKV dlužník je v úpadku, jestliže má více věřitelů a není schopen po delší dobu plnit své splatné závazky. Jestliže dlužník zastavil platby, má se za to, že není schopen po delší dobu plnit své splatné závazky.

Dle ustanovení § 3 odst. 1 ZKV právnická osoba nebo fyzická osoba-podnikatel, která je v úpadku, je povinna bez zbytečného odkladu podat návrh na prohlášení konkursu. Právnická osoba v likvidaci má tuto povinnost, jen je-li předlužena.

Skutečnost, že obchodní společnost vstoupila do likvidace, má nepochybně svůj význam z hlediska dopadů do poměru jejích věřitelů a v jistém směru (srov. dále) může mít vliv na rozsah práv a povinností této společnosti v konkursním řízení ve fázi, v níž je projednáván návrh na prohlášení konkursu na majetek takové společnosti. Uvedené se podává jak z dikce § 70 odst. 1 in fine obch. zák. (zde zmíněným zvláštním předpisem je /může být/ právě zákon o konkursu a vyrovnání), tak z ustanovení § 3 odst. 1 ZKV, jež u právnické osoby v likvidaci omezuje povinnost dlužníka podat návrh

na prohlášení konkursu na svůj majetek jen při předlužení (k tomu srov. ve stejném duchu též ustanovení § 72 odst. 2 obch. zák.). Omezení povinnosti podat návrh na prohlášení konkursu u likvidátora právnické osoby v likvidaci (jen pro účely předlužení) je dáno charakterem likvidace. Je-li totiž likvidátor oprávněn činit jménem společnosti jen úkony směřující k likvidaci společnosti (§ 72 odst. 1, věta první, obch. zák.), pak okolnost, že likvidovaná společnost je (pouze) insolventní ve smyslu § 1 odst. 2 ZKV, nemůže při řádném průběhu likvidace nikterak ohrozit zájmy věřitelů, kteří přihlásili své pohledávky (§ 73 obch. zák.). Podstatné je, že likvidovaná společnost má majetek, ze kterého mohou být uspokojeni všichni věřitelé (a to i formou exekuce), a že již nemůže činit kroky, jež by její insolvenci prohlubovaly (nové smlouvy může podle § 72 odst. 1, věty třetí, obch. zák. uzavírat jen v souvislosti s ukončením nevyřízených obchodů, nebo je-li to potřebné k zachování hodnoty majetku společnosti nebo k jeho využití, nejedná-li se o pokračování v provozu podniku). V právní teorii srov. shodně např. Krčmář, Z. in: Zákon o konkursu a vyrovnání, Poznámkové vydání s judikaturou k novele č. 105/2000 Sb., účinné k 1. 5. 2000. 1. vydání. Praha, IFEC 2000, str. 10, bod 1 poznámek k novele.

Z citovaných ustanovení ani z výše podaných úvah o významu úpravy obsažené v § 3 odst. 1 ZKV však nelze dovodit, že by pouhá skutečnost, že společnost vstoupila do likvidace, případně zjištění, že se společnost nachází v té či oné fázi likvidace, sama o sobě znemožňovala jejím věřitelům uspět s návrhem na prohlášení konkursu pro úpadek likvidované společnosti ve formě insolvence (§ 1 odst. 2 ZKV). Určuje-li ustanovení § 72 odst. 1, věty druhé, obch. zák., že likvidátor při výkonu své působnosti mimo jiné plní závazky společnosti, pak tím uvedené jen potvrzuje. Potud není případné tvrzení dovolatelky, že do doby, než sestaví likvidační účetní rozvahu a zjistí stav majetku a závazků likvidované společnosti, nemůže likvidátor činit – vyjma běžných provozních vydání – žádné jiné platby.

Obrana dlužníka, že není v úpadku formou insolvence (§ 1 odst. 2 ZKV), jelikož vstoupil do likvidace, ve které řádně pokračuje, by mohla mít při úvaze o jeho úpadku význam jen za předpokladu, že dlužník se dostal do prodlení s placením splatných pohledávek svým věřitelům pouze proto, že vstoupil do likvidace, ve které řádně a včas pokračuje. Má-li totiž dlužník – právnická osoba v likvidaci závazky po lhůtě splatnosti jen proto, že likvidátor v počátečním stadiu likvidace, bez zbytečného odkladu sestavuje (ve shodě s ustanovením § 74 odst. 1 obch. zák.) zahajovací likvidační účetní rozvahu a soupis jmění, pak je stěží možné uzavřít, že je naplněn znak úpadku spočívající v tom, že dlužník není schopen hradit své splatné závazky „po delší dobu“. Samotný vstup společnosti do likvidace a skutečnost, že likvidátor bez zbytečného odkladu zahájil kroky směřující k likvidaci společnosti, však nejsou na překážku závěru, že dlužník po delší dobu nehradil pohledávky svých věřitelů, jestliže dlužník povinnost platit splatné závazky porušil již před vstupem společnosti do likvidace.

V posuzované věci dovolatelka ani netvrdí, že by u zkoumaných závazků lhůta splatnosti uplynula až v době po jejím vstupu do likvidace a že by kroky, jež musí likvidátor učinit v první fázi likvidace (sestavení zahajovací likvidační účetní rozvahy a soupisu jmění), byly jedinou příčinou toho, proč neuhrazuje splatné závazky svých věřitelů. Takové tvrzení by ostatně odporovalo i zjištění, že dovolatelka vstoupila do likvidace až tři měsíce po zahájení konkursního řízení. Proto také skutečnost, že konkurs na majetek dovolatelky měl být prohlášen v počátečním stadiu likvidace, nemůže mít žádný vliv na správnost úsudku odvolacího soudu o úpadku dovolatelky. Pro úplnost lze dodat, že vstoupila-li dovolatelka do likvidace 4. 1. 2001, pak k 24. 5. 2001, kdy soud prohlásil konkurs na její majetek, již prodlení s úhradou jejích splatných závazků rozhodně nemohlo být spojováno jen s kroky nezbytnými pro počáteční stadium likvidace.

Lze tedy uzavřít, že vstup právnické osoby do likvidace sice omezuje její povinnost, aby sama podala návrh na prohlášení konkursu na svůj majetek, jen na úpadek formou předlužení (§ 1 odst. 3 ZKV), že tím však není nikterak vyloučeno, aby se prohlášení konkursu na její majetek pro úpadek formou

insolvence (§ 1 odst. 2 ZKV) úspěšně domohl některý z jejích věřitelů.

Dovolatelce se tudíž prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu (v mezích právní otázky, pro jejíž řešení dovolací soud dovolání připustil) správnost napadeného rozhodnutí zpochybnit nepodařilo; Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), dovolání zamítl (§ 243b odst. 2, část věty před středníkem, o. s. ř.).